

РЕШЕНИЕ

№ 2690

гр. София, 20.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 22.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ирина Кюртева

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **5740** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по иск с правно основание чл.284 ЗИНЗС, вр. чл.1 ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба, подадена от И. П. С., ЕГН [ЕГН], изгърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Централен Софийски затвор, чрез адв.Ч. Т., с която е предявен иск срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ СДВР за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди в размер на 10 000 лв., вследствие на нанесен побой от служители на затвора на 08.05.2021г. и жестоко отношение.

Ищецът твърди в исковата молба, че на 08.05.2021г. около 6,58 ч., сутринта в килията, в която се е намирал, заедно с още двама лишени от свобода, са влезли надзиратели, като единият от тях първоначално зад гърба му удря два шамара в областта на главата, после го удря още веднъж по лицето, а другият му се заканва, че „ще го спуска от бой“. Посочва, че ситуацията е видяна и възприета от останалите затворници в килията, както и че след случая върху него се сипели тихи закани, че ще бъде тероризиран, ако се оплаче. Вследствие на това оплакванията му са, че е с подтиснато самочувствие, стрес от заканите и постоянно безпокойство. Искането му към съда е ГДИН да бъде осъдена да заплати исковата сума за преживян емоционален стрес, страх и унижително отношение, както и да заплати законова лихва за забава върху присъдената сума, считано от деня на увредата, до окончателното ѝ заплащане. Претендира присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл.38 от Закона за адвокатурата.

В съдебно заседание, ищецът се явява лично и моли исковата молба да бъде уважена.

Ответникът Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към Министерство на правосъдието, [населено място], се представлява от процесуален представител юр. М., която в хода на съдебното производство оспорва предявеният иск и моли да бъде отхвърлен изцяло като неоснователна и недоказана. В представения писмен отговор на исковата молба посочва, че не са налице кумулативно предвидените в разпоредбата на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ материално –правни предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата. Въпреки, че срещите на л.св.С. с инспектор социални дейности и възпитателна работа са ежедневни, за описаната в исковата молба ситуация не е подал никакви оплаквания. Не били налице твърдените незаконосъобразни действия, поради което моли съда да постанови съдебен акт, с който исковата молба да бъде отхвърлена като неоснователна, поради липса на предпоставките за ангажиране на отговорността на ответника. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор Ц. от СГП дава заключение, че исковата претенция е неоснователна.

Съдът, след като прецени поотделно и в тяхната съвкупност събраните по делото писмени и гласни доказателства, в т.ч. твърденията на ищеца, намира за установено следното от фактическа страна:

Видно от докладна записка (л.21), изготвена от Л. М.-ИСДВР – 4-та група, лишеният от свобода И. П. С., осъден по чл.25, чл.23 и чл.24 от НК, с едно общо наказание от 11 години лишаване от свобода, е постъпил в Затвора –гр.С. на 11.06.2018г., като е настаняван в групи за осъдени в РЦ и от м.04.2020г. е разпределен в Общежитие от закрит тип К.. На 31.12.2020г. е преведен в Затвора [населено място] и е настанен на ет.№5 в Х.С.на СБАЛЛС-С.. Отражена е диагноза „Смесено личностово разстройство, следствие употреба на опиати и синдром на зависимост, Хепатит „С““. Със Заповед №01/05.01.2021г. е настанен в отделение за л.св. с висока степен на обществена опасност, страдащи от алкохолизъм или наркомания, лица с психически разстройства или уязвими лица с оглед тяхната безопасност, както и безопасността на другите лишени от свобода и на служителите, съгласно разпоредбите на чл.60 от ЗИНЗС.

Представена е Докладна записка №472/05.05.2021г. (л.34), изготвена от мл.инсп.С. С. Г., съгласно която на 01.05.2021г. в 19,30ч. по разпореждане на Д. на Пост№3 е извършена проверка на багаж и личен обиск на л.св. И. П. С.. Забранени вещи и предмети не са открити. Според докладната л.св. се е държал агресивно и арогантно, поради което по разпореждане на Д. С. е настанен в спално помещение №13В с оглед М. в СБАЛЛС и с цел опазване живота и здравето му. Към административната преписка са налични Докладна записка №787/28.06.2021г., изготвена от мл. инсп. А. И. Б. и Докладна записка №786/28.06.2021г., изготвена от мл. инсп. В. П. Л. , съгласно които не е използвана физическа сила и помощни средства срещу л.св. И. С.. Приложено е и писмено обяснение от л.св.Г. А. Б., присъствал в помещението в процесния момент, като същият посочва, че при проверката не е имало никакви нередности, не е употребявана физическа сила срещу никой от настанените в спалното помещение лишени от свобода.

По делото са представени освен горепосочените писмени доказателства, неоспорени от ищеца и заключение от психологическо изследване от 14.06.2018г., Заповед №01/05.01.2021г. за настаняване на осн. чл.60 от ЗИНЗС, етапна епикриза от 27.10.2015г., справка за трансфери за приходи на ищеца в затвора от банкови преводи. По делото е разпитан чрез видеоконферентна връзка свидетеля Г. А. Б., посочен от ищеца. Съдът кредитира показанията му като съответстващи на останалите

доказателства по делото. Свидетелят дава показания, че при първата проверка сутрин около 6.00 часа е спал и не може да каже дали другите в килията също са спали. Посочва изрично, че е спал и не е видял нищо, както и че не е имало проблеми. Не е видял побой, ако е имало, той лично не е видял нещо да се случва с ищеца.

Свидетелят А. И. Б., посочен от ответника, чиито показания съдът кредитира като обективни и саответстващи на останалите доказателства по делото, посочва, че поддържа написаното в докладната записка по случая и не знае да е ставало нещо в килията. Другият свидетел на ответника-В. П. Л., служител на ГДИН, също заявява, че поддържа написаното в докладната записка и не може да каже друго допълнително.

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи: Разпоредбата на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС предвижда, че държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3 ЗИНЗС.

Според чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС, искът по чл. 284, ал. 1 се разглежда по реда на глава единадесета от Административно процесуалния кодекс, а ал. 2 на текста сочи като ответници органите по чл. 284, ал. 1, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите. Последните, според правилото на чл. 205 АПК са юридическите лица, представлявани от органа /в случая от специализираните органи по изпълнение на наказанията/, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

Ответникът Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" със седалище [населено място], съгласно чл. 12, ал. 2 ЗИНЗС е юридическо лице към министъра на правосъдието и осъществява прякото ръководство и контрола върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби, част от структурата, на което са областните служби "Изпълнение на наказанията" съгласно чл. 12, ал. 1 и 3 ЗИНЗС. За вредите, причинени от незаконосъобразни актове, действия и/или бездействия на администрацията на затворите и областните служби "Изпълнение на наказанията" и длъжностни лица в системата на тази администрация, отговаря юридическото лице. При това положение, Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" има както процесуална, така и материално правна легитимация да отговаря по предявения иск.

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от закона и настъпила, в резултат на нарушението неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС оборима презумпция. Или иначе казано, отговорността на държавата се ангажира при доказано подлагане на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение /чл. 3, ал. 1/, както и при поставянето на лицата в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" или "задържането под стража", изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност /чл. 3, ал. 2/.

Конкретните нарушения на чл. 3 от ЗИНЗС, осъществени чрез действия на служители на ответника, които се поддържат в исковата молба са, че вследствие на претърпян побой, пред очите на останалите лишени от свобода, настанени в същата килия, е подложен на жестоко отношение, вследствие на което е с подтиснато самочувствие, стресиран и чувства постоянно безпокойство. Съдът приема, с оглед събраните доказателства по делото, за недоказано твърдението за незаконосъобразни действия на служителите на ГД „ИН“, изразяващи се във физически побой, причинен на 08.05.2021г. в затвора, [населено място] и жестоко отношение. Липсват каквито и да било доказателства, ищецът да е депозирал жалби, сигнали до администрацията на затвора, както и да е искал медицински преглед. Въз основа на писмените и гласни доказателства по делото, съдът приема за недоказани твърденията в исковата молба за физически тормоз от страна на служители на ГД „ИН“ на процесната дата – 08.05.2021г. Свидетелят Г. А. Б., лишен от свобода, настанен заедно е ищеца в същата килия на 08.05.2021г., изрично посочва, че е спал и нищо не е видял, както и че не е чул да е имало проблеми по това време. Следва да се посочи, че когато ЕСПЧ решава дали има нарушение на чл. 3 в случаи на физическа сила, се разглеждат доказателствата за физически наранявания до изискваната степен за "телесна повреда". В тази връзка по делото не бяха представени медицински документи, от които да се установи по безспорен начин, че ищецът е получил каквито и да е физически наранявания в следствие от нанесен побой. Не бяха представени и жалби, сигнали и други подобни до администрацията на Затвора [населено място], от които да се направи заключение в подкрепа на твърденията му. С други думи казано, не се установява по безспорен начин нанесен побой и проявена жестокост от служители на затвора, вследствие на който лишеният от свобода С. да е понесъл твърдяните вреди. Предвид изложеното по-горе, се налага извода, че не са налице незаконосъобразни действия и бездействия на затворническата администрация, които да са в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС. Т.е. не е налице първата предпоставка на иска по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, обуславяща неговата основателност.

Не се установи и настъпила, в резултат на нарушение по чл. 3 от ЗИНЗС неимуществена вреда в правната сфера на ищеца. Твърденията в исковата молба за преживян и преживяван емоционален стрес, страх и унижително отношение, в конкретния случай се явяват недоказани, тъй като ищецът не е ангажирал доказателства, касаещи причинените му морални страдания вследствие на действия или бездействия на служителите на ГДИН. Не са ангажирани гласни доказателства - свидетели, които да установят претендираните неимуществени вреди - тяхната тежест и връзката им с твърдения побой на 08.05.2021г. от служителите на ГДИН, поради което искът следва да се отхвърли като недоказан.

По изложените съображения, предявеният иск е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен изцяло, както и искът за присъждане на лихва.

По отношение на претендираното от ответника възнаграждение за осъществената защита от юрисконсулт, то следва да се посочи, че такова не му се следва, тъй като производството по делото е водено по специалния ред по чл. 286 ЗИНЗС, а в ал. 2 от същата разпоредба не е предвидено заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Разпоредбите на чл. 286, ал. 2 и, ал. 3 ЗИНЗС, тълкувани в тяхната взаимовръзка, се явяват специални по отношение на общите разпоредби на чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ и чл. 78, ал. 8 ГПК, във връзка с чл. 144 АПК и чл. 143 АПК. Липсата на изрична уредба в ЗИНЗС, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско

възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, означава, че такова не се дължи. Ето защо искането на ответника за присъждане на разноски следва да се остави без уважение.

Мотивиран от горното, Административен съд София град, първо отделение, 4 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявеният иск от И. П. С., ЕГН [ЕГН] с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” за присъждане на обезщетение в размер на 10 000 лева за претърпени неимуществени вреди, вследствие незаконосъобразни действия и бездействия на служители на ответника - нанесен побой на 08.05.2021г. и жестоко отношение, изразяващи се в подтиснато самочувствие, стрес от закани, постоянно безпокойство.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София - град.

СЪДИЯ: